

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ
Βουλευτής Άρτας - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ. Υπουργούς: Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κ. Σκρέκα
Εσωτερικών, κ. Μ. Βορίδη
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπ. Λιβανό
Πολιτισμού και Αθλητισμού, κ. Λ. Μενδώνη
Τουρισμού, κ. Β. Κικίλια
Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Αδ. Γεωργιάδη

Θέμα: « Κατασκευή του Υδροηλεκτρικού φράγματος Αυλακίου στην Κοιλάδα του Αχελώου »

Κύριοι Υπουργοί,

Το τελευταίο διάστημα, απασχολεί έντονα του πολίτες και τους φορείς της Άρτας, και ιδιαίτερα της περιοχής Δ.Ε. Τετραφυλίας του Δήμου Γεωργίου Καραϊσκάκη, η προωθούμενη κατασκευή του έργου «Υδροηλεκτρικό Έργο (ΥΗΕ) Αυλακίου» στην Κοιλάδα του Αχελώου, ισχύος 83,60MW. Ιδιαίτερα με αφορμή και στα πλαίσια της διαδικασίας Έγκρισης της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Έργου.

Πρόκειται για έργο, που προβλέπει την κατασκευή υδροηλεκτρικού φράγματος, ύψους περίπου 90 μέτρων, στην περιοχή Αυλακίου – Μεσοπύργου, στα όρια δηλ. των Νομών Άρτας – Καρδίτσας και Αιτωλοακαρνανίας.

Το έργο προβλέπεται να κατασκευαστεί στην ονομαζόμενη Κοιλάδα Αχελώου, η οποία θα κατακλυσθεί, και η οποία είναι σήμερα μια περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ενταγμένη στο δίκτυο NATURA 2000.

Οι κάτοικοι της περιοχής, οι φορείς της περιοχής, τα Τοπικά Συμβούλια των Κοινοτήτων που θίγονται άμεσα, τα Δημοτικά Συμβούλια των όμορων Δήμων, το Περιφερειακό Συμβούλιο Ηπείρου, με τα Υπομνήματά τους και τις Αποφάσεις τους, είναι αντίθετοι στην προοπτική της κατασκευής του συγκεκριμένου έργου. Στα κείμενα αυτά, περιγράφονται αναλυτικά και με λεπτομέρειες τα χαρακτηριστικά του έργου, σε συνδυασμό με τα γενικότερα χαρακτηριστικά της περιοχής που πρόκειται να κατακλυσθεί, φυσικά, αναπτυξιακά, πολιτιστικά κ.λπ, αλλά και για τις επιπτώσεις του συγκεκριμένου έργου στη συγκεκριμένη αλλά και την ευρύτερη περιοχή, στο περιβάλλον, καθώς και στην οικονομική και στην κοινωνική ζωή των ανθρώπων που ζουν στα μέρη αυτά.

Κύριοι Υπουργοί,

Από τα στοιχεία του φακέλου της Μελέτης, και τα Τεχνικά Στοιχεία του έργου, προκύπτει ο κατακλυσμός μιας τεράστιας επιφάνειας, εμβαδού 13,70 km², ενώ ήδη, πριν από αυτό, στα

όρια του Ν. Άρτας, υπάρχει το Φράγμα της Συκιάς, που δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα, αλλά και λίγο πριν από αυτό το Φράγμα της Μεσοχώρας, που είναι σχεδόν έτοιμο να λειτουργήσει επίσης ως Υδροηλεκτρικό Έργο. Έργα για τα οποία έχουν δαπανηθεί μερικά εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ και περιμένουν πολλά χρόνια να λειτουργήσουν. Ενώ, όπως επίσης είναι γνωστό κατά το μήκος του ποταμού Αχελώου έχουν ήδη κατασκευαστεί έξι (6) φράγματα. Η περιοχή θεωρείται κορεσμένη και έχει ήδη υποστεί σημαντική οικολογική και περιβαλλοντική επιβάρυνση.

Το συγκεκριμένο Φράγμα Αυλακίου θα έχει ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον και στη βιοποικιλότητα της περιοχής όχι μόνο εντός αλλά και εκτός των ορίων του έργου, παρότι η προστατευόμενη αυτή περιοχή, έχει χαρακτηριστεί από το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο NATURA 2000, ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης της άγριας χλωρίδας και πανίδας και Ζώνη Ειδικής Προστασίας για τη διατήρηση των ειδών ορνιθοπανίδας. Περιλαμβάνεται δε, στο Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων – Κοιλιάδας Αχελώου-Μετεώρων Αγράφων.

Επίσης, κατακλύζονται σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα και αξιοθέατα της περιοχής, όπως αυτά περιγράφονται σε Αποφάσεις και Υπομνήματα των Φορέων, καθώς και πολλά κτίσματα που αφορούν εγκαταστάσεις για τις δραστηριότητες των κατοίκων της περιοχής. Όπως επίσης, υπάρχουν δυσμενείς επιπτώσεις στις παραγωγικές δραστηριότητες, αγροτικές και κτηνοτροφικές, βιοκαλλιέργειες, μελισσοκομία, καλλιέργειες αρωματικών φυτών και άλλες, αλλά και γενικότερα στην πανίδα και τη χλωρίδα της ευρύτερης περιοχής, αλλά και αλλοίωση στα γενικότερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής, αποκοπή οδικών συνδέσμων μεταξύ οικισμών, καθώς και μείωση δασικών εκτάσεων. Να σημειωθεί ότι θα καταστραφούν σημαντικά έργα, που έγιναν στην υπό κατάκλυση περιοχή, μερικά μάλιστα πρόσφατα, ενώ παράλληλα προγραμματίζονται νέα έργα, αφού κανένας δεν είχε μέχρι σήμερα ενημερώσει το Δήμο Γεωργίου Καραϊσκάκη και την Περιφέρεια Ηπείρου.

Παράλληλα, όπως πάντα συμβαίνει, θα υπάρξουν και αλλαγές που αφορούν στο κλίμα της περιοχής, αλλά θα υπάρχουν και επιπτώσεις της ήδη επιδεινούμενης κλιματικής αλλαγής για το ίδιο έργο.

Όλα αυτά δε, ενώ προχωρούν οι προσπάθειες των κατοίκων και των φορέων της περιοχής για την ανάδειξη της Κοιλιάδας του Αχελώου και του χαρακτηρισμού της ως Μνημείου Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Φυσικής ομορφιάς της UNESCO.

Κύριοι Υπουργοί,

Το έργο αυτό, ανατρέπει τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής ζωής, και των κατοίκων της περιοχής, και των δραστηριοτήτων τους, αλλά και την εξέλιξη μιας σοβαρής προσπάθειας των τελευταίων ετών, για μια ολοκληρωμένη παρέμβαση με σκοπό την ήπια και βιώσιμη ανάπτυξη, με συνδυασμό δράσεων και έργων, για μια ανάπτυξη φιλική προς το περιβάλλον. Η προσπάθεια αυτή ήδη έχει φέρει τα πρώτα θετικά και ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Η περιοχή αποτελεί προορισμό εναλλακτικού τουρισμού με συνεχώς αυξανόμενη επισκεψιμότητα, ενώ παράλληλα προχωρούν ή σχεδιάζονται ανάλογες υποδομές από το

Δήμο και την Περιφέρεια. Επίσης, υπάρχει έντονη κινητοποίηση και του ιδιωτικού τομέα για διάφορες δραστηριότητες στην περιοχή.

Η δρομολογούμενη κατασκευή του Φράγματος συνιστά μια εντελώς διαφορετική εξέλιξη για την περιοχή και όχι μόνο. Είναι αυτονόητο ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η γνώμη των τοπικών κοινωνιών, των φορέων και της Αυτοδιοίκησης, έτσι όπως εκφράζεται δεν μπορεί και δεν πρέπει να αγνοηθεί. Η Κοιλάδα του Αχελώου έχει την ανάγκη στήριξης από την Πολιτεία για να διαμορφωθεί σε μια παραγωγική περιοχή, με πολυποίκιλες δραστηριότητες και αξιοποίηση που θα δώσει άλλες δυνατότητες για τους κατοίκους και κίνητρα για παραμονή και επιστροφή των νέων, σε ένα τόπο με ποιότητα ζωής, ένα τόπο με πλούσιο, οικολογικό, περιβαλλοντικό και πολιτιστικό απόθεμα, που μπορεί να δώσει προοπτική για την περιοχή και ένα καλύτερο μέλλον για όσους μένουν ή θα επιλέξουν να μείνουν εκεί. Η κατασκευή του ΥΗΕ Αυλακίου δεν είναι συμβατή, με όλα αυτά τα στοιχεία που αφορούν στη συγκεκριμένη περιοχή. Δεν είναι προς όφελος των κατοίκων της περιοχής, δεν μπορεί και δεν πρέπει να προχωρήσει η διαδικασία υλοποίησής του.

Κύριοι Υπουργοί,

Οι προβλεπόμενοι από τη σχετική Νομοθεσία φορείς, αλλά και η τοπική κοινωνία βρέθηκε ξαφνικά μπροστά σε μια εξέλιξη για το έργο, με τη διαδικασία έγκρισης της ΜΠΕ, χωρίς να έχει προηγηθεί καμία άλλη ενημέρωση και διαβούλευση.

Μαζί με συναδέλφους μου από το Κίνημα Αλλαγής, έχουμε θέσει επανειλημμένα το ζήτημα της μεγάλης καθυστέρησης για την επιβεβλημένη Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και την απαραίτητη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στη διαμόρφωσή του.

Η καθυστέρηση αυτή και το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο αδειοδότησης μονάδων ΑΠΕ, οδηγεί κατά το πρώτο στάδιο έκδοσης Βεβαιώσεων παραγωγής από τη ΡΑΕ, στην κάλυψη ολόκληρου του Νομού Άρτας με έργα ΑΠΕ, (φωτοβολταϊκά, αιολικά, υδροηλεκτρικά κ.λπ) ανεξαρτήτως γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών των μεγάλων εκτάσεων που καλύπτουν. Τα αποτελέσματα με αυτή την καθυστέρηση δημιουργούν σύγχυση, άναρχες εγκαταστάσεις και χαοτικές καταστάσεις με την υπερφόρτωση ορισμένων περιοχών σε εγκαταστάσεις ΑΠΕ, όπως και ο Νομός Άρτας.

Έτσι, παρόλο που δημιουργούνται έργα, για την απαραίτητη «πράσινη» – ενεργειακή μετάβαση μέσω των ΑΠΕ, στις περισσότερες περιπτώσεις έχουν κυρίως συγκεντρωτικό χαρακτήρα, με μεγάλα έργα, χωρίς τη συμμετοχή πολλών, χωρίς συμμετοχή και ανταποδοτικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες και τους κατοίκους των περιοχών αυτών, χωρίς να λαμβάνουν υπ' όψη τοπικές δραστηριότητες και σχεδιασμούς των τοπικών φορέων.

Κύριοι Υπουργοί,

Με βάση όλα τα ανωτέρω, και με δεδομένη τη σοβαρότητα του θέματος της κατασκευής του ΥΗΕ Αυλακίου, στην Κοιλάδα του Αχελώου, ερωτάσθε:

1. Προτίθεσθε να λάβετε υπ' όψη σας τη γνώμη των τοπικών φορέων και της Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού για την μη έγκριση και αδειοδότηση κατασκευής του

Έργου «Κατασκευή ΥΗΕ Αυλακίου» ; Με βάση τα δεδομένα που υπάρχουν για το έργο αυτό, σκοπεύετε οι Αποφάσεις σας να είναι οι ανάλογες, για τη διακοπή της διαδικασίας της κατασκευής του έργου;

2. Σε ποιες ενέργειες θα προβείτε για την ανάδειξη και αξιοποίηση της Κοιλάδας του Αχελώου, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητές της και με βάση τους σχεδιασμούς και τις ενέργειες των κατοίκων, των φορέων, αλλά και των Δήμων και των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων της περιοχής; Θα ενταχθούν οι σχεδιασμοί αυτοί σε αντίστοιχα προγράμματα για χρηματοδότηση;
3. Είναι στις προθέσεις σας η Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ και ο προσδιορισμός πλαισίου με κριτήρια και περιορισμούς, για την ορθότερη και ισόρροπη κατανομή για την αποφυγή υπερσυγκέντρωσης έργων ΑΠΕ μεγάλης ισχύος; Θα θεσπισθεί ένα πλαίσιο για τις ΑΠΕ που θα σέβεται το φυσικό περιβάλλον, την βιοποικιλότητα και τις ανάγκες κάθε περιοχής;
4. Πότε πρόκειται να λειτουργήσει το ΥΗΕ της Μεσοχώρας; Πότε πρόκειται να ολοκληρωθεί το έργο του Φράγματος Συκιάς;

Ο ερωτών Βουλευτής

Χρήστος Γκόκας